

INAUGURACIÓ DE LES III JORNADES DE LA PENEDESFERA «EDUCACIÓ, INNOVACIÓ I CIÈNCIA»

Escola Politècnica Superior d'Enginyeria, Vilanova i la Geltrú, 11 de juny de 2010

Salutacions

- Il·lm. Sr. Joan Ignasi Elena, alcalde de Vilanova i la Geltrú
- Sr. Daniel Garcia Peris, impulsor de la Penedesfera
- Sr. Enric Trullols, director de l'Escola Politècnica Superior d'Enginyeria de Vilanova i la Geltrú
- Sr. Ramon Arnabat, president de l'Institut d'Estudis Penedesencs

Bona tarda a tothom i benvinguts a l'acte d'inauguració de les III Jornades de la Penedesfera «Educació, Innovació i Ciència». Els agraeixo profundament la seva assistència.

El 2009 vaig tenir l'ocasió d'inaugurar les II Jornades de la Penedesfera. Potser algú de vostès ho recordarà, però aquell dia els parlava dels canvis en la política –i en la societat en general– per la irrupció de noves formes de comunicació i participació social i pel nou marc d'interrelacions, d'intercanvi d'informació, experiències i coneixements, més transparent, més directe i més fluid que estem establint. Internet ens ha transformat la vida.

L'aparició i l'ús progressiu de les eines 2.0 han canviat la manera de relacionar-nos, d'estudiar, d'enfocar la vida, de plantejar els negocis i, també, de fer política. En només un any el canvi s'ha accelerat, les empreses i les institucions hem fet passos endavant, tot i que el ritme d'adaptació no és igual per a tothom.

Deixin-me, abans de compartir uns pensaments sobre «Política 2.0» i «Parlament 2.0», que introdueixi dos conceptes que tenen a veure amb el títol de les jornades del 2010: «Educació, Innovació i Ciència».

El primer. La crisi sistèmica que vivim és una crisi econòmica però també social, cultural i educativa. Com hi hem de fer front? A més d'un problema és una oportunitat?

El segon. Els canvis en la societat contemporània, Internet, els dispositius mòbils, les xarxes socials en l'educació. Quin paper tenen avui en la formació de nens i joves? Ho estem fent bé?

El primer debat fa referència al model educatiu actual que viu i que està condicionat inevitablement pel context de crisi internacional que estem vivint. Des del meu punt de vista, l'educació ha de formar ciutadans cívics i responsables des del compromís amb la comunitat i amb un model educatiu arrelat als valors: sentit crític, col·laboració, capacitat de reflexió, responsabilitat ètica, personal i social, llibertat, democràcia, justícia social, creativitat...

I per a fer front a la crisi, per a sortir-ne, ens cal innovació, confiança en nosaltres mateixos i esperit de superació. Fent servir un símil empresarial, sense formació no hi ha coneixement ni innovació. I sense innovació no hi ha competitivitat.

Per tant, sense invertir en educació, tampoc no hi haurà coneixement ni garanties que les noves generacions puguin fer front al futur de la millor manera possible. Insisteixo, en moments de crisi cal continuar sent valents, cal arriscar, cal apostar per la imaginació, cal buscar sortides, cal esforçar-se. Cal veure el got mig ple.

Si volem una societat cohesionada, avançada, moderna i que reforci el sentiment de pertinença a la col·lectivitat, cal més que mai educar en l'actitud crítica i activa.

Respecte al segon debat, a escala global però a velocitats diferents, el tsunami que han desencadenat les noves tecnologies i, sobretot, la concepció de fer-ne ús en xarxa per a crear un espai comú d'intercanvi de coneixement i experiències ja és imparable.

Dit això, cal dir que els joves són la generació més preparada a l'hora d'accedir a aquest món, perquè intuïtivament ja saben fer anar un ordinador i un aparell electrònic d'una manera natural, encara que sigui la primera vegada que el toquen. Falta, però, complementar amb l'educació a les aules aquest coneixement innat de la nova societat de la informació, i sovint manquen els criteris de selecció per a destriar la informació d'una manera acurada i correcta. Aquest és un risc evident de les tecnologies de la informació i la comunicació aplicades en el món educatiu.

Tanmateix, hi ha exemples clars de nous coneixements digitals molt útils avui en dia:

1. La capacitat d'adaptació a un món en canvi constant.
2. El treball col·laboratiu.
3. La creativitat a l'hora de trobar solucions.
4. La proactivitat i la independència.

El principal repte que té l'educació avui és trobar la manera d'articular aquest canvi cap a un sistema pedagògic personalitzat, participatiu, flexible, accessible i innovador, que presta atenció a l'aprenentatge d'habilitats en accés i ús de la informació. La nova societat ens ho demana.

Feta aquesta aportació als temes que centraran aquestes jornades, deixin-me tornar a l'àmbit de la política, tenint en compte que som a les portes d'una campanya electoral.

Estem acostumats a fer política a partir de la confrontació, més que a partir del diàleg. El que toca, el que manen els cànons, és barallar-se, per definició. Si tu ets d'un color, diràs blanc; si jo sóc d'un altre color, diré negre, i la nostra incapacitat per posar-nos d'acord entre blanc i negre, de trobar el terme adequat –hi ha una gamma de colors immensa–, és el que acaba sent la política. I això genera frustració, genera distància i genera que no es resolguin les coses.

Jo crec que la política, justament, ha de ser el contrari. La política s'ha de basar, en primera instància, en la capacitat de diàleg, en la capacitat de trobar acords, en la capacitat de raonar, i perquè això sigui possible no hem de tenir cap mania a reconèixer que ens cal estudiar més, que ens cal aprendre coses, que ens cal compartir coneixement.

La política del segle XXI només es podrà fer des d'aquest concepte: o compartim coneixement i som capaços de seure en una taula a parlar, a dialogar, a trobar solucions als problemes, o la política la faran uns altres. Com deia fa un moment, ara que s'acosta una campanya electoral m'agradaria que tothom fos capaç de fer aquest esforç, d'assumir un compromís personal i polític per a no afavorir amb les nostres paraules i actituds la desafecció i el desencís dels ciutadans.

Per a lluitar contra això, en els darrers dos anys i mig el Parlament de Catalunya ha decidit no quedar-se quiet i posar els instruments tecnològics al servei de la recuperació de la confiança dels ciutadans. És a dir, quan va néixer el Parlament 2.0 es va apostar per la innovació i per treballar perquè l'opinió dels ciutadans sigui més present en els debats legislatius, en el disseny de les polítiques públiques, en la col·laboració. O, si m'ho deixeu dir d'una altra manera, posar els ciutadans en el centre del procés governamental. La d'avui és la «societat de la conversa», i les institucions no li podem girar l'esquena.

Personalment penso, ara que s'acosta el final de la legislatura i que és un bon moment de fer balanç, que hem fet una bona feina. Ja em disculparan la manca de modèstia, però estic orgullós del canvi que la cambra parlamentària ha fet en aquesta direcció, de l'obertura, de la modernització i del diàleg, sobretot del diàleg entre institució i ciutadans. El que fa canviar veritablement la relació és l'escolta activa de les administracions i la capacitat de canvi, d'adaptació a nous canals i formats. En definitiva, el que canvia la relació és una actitud més proactiva envers les necessitats dels ciutadans.

Precisament la setmana passada vam posar en marxa dos instruments nous del Parlament 2.0: un espai per a rebre peticions electròniques dels ciutadans i un altre de relació amb els ens locals.

El primer possibilita que els ciutadans que ho desitgin puguin fer arribar electrònicament les seves qüestions a la Comissió de Peticions, per mitjà del nou espai, anomenat «ePeticions», que s'ha creat en el web del Parlament amb aquest objectiu i que genera un entorn de participació.

El segon és un altre sistema telemàtic de comunicació amb els ens locals, perquè puguin fer arribar per aquest mitjà mocions i altres acords, establerts en els seus plens, que fins ara remetien en paper.

Dues novetats que completen el catàleg de serveis del Parlament de Catalunya a l'abast dels ciutadans.

Per a cloure, ara sí, l'acte d'inauguració, m'agradaria felicitar l'equip organitzador d'aquestes III Jornades de la Penedesfera i agrair-los la invitació de ser avui aquí i poder-los adreçar aquestes paraules. Espero que les jornades siguin útils i serveixin per a continuar avançant cap a un futur millor, un futur pensat i dissenyat d'una manera col·laborativa.

Moltes gràcies.